KATEKIZAM KONGREGACIJE

22377

P. Georg Harrasser S. J.:

KATEKIZAM KONGREGACIJE

NAPUTAK
UPRAVITELJIMA KONGREGACIJE I UČITELJIMA KANDIDATA

Priredio: O. Josip Müller D. I.

Dozvolom Nadb. Duhovnog stola u Zagrebu 13. rujna 1934. br. 6190. i Starješinstva Družbe Isusove u Zagrebu 1. rujna 1934. br. 162.

ZAGREB 1934.
Tiskom Glasnika Srca Isusova.

Kongregacija dobro vođena od velike je koristi svakoj duši. Dobro će je sigurno voditi, tko je vodi po načelima ovoga katekizma. Jasan je, praktičan je, rodilo ga dugogodišnje iskustvo poznatoga radnika na polju kongregacijskoga života. Osobito će dobro doći učitelju kandidata, a valjat će svakom zborniku, da ga uvede u zbornički život i sačuva u njemu revnost prvih dana.

Neka Gospod blagoslovi ovo čedno djelce, da se među hrvatskim narodom što više proširi i što bolje produbе štovanje naše nebeske Majke!

Zagreb, na svetkovinu Srca Isusova 1934.

O. Josip Müller D. I.

I.

ŠTA JE KONGREGACIJA, A ŠTA NIJE.

1. Šta je Marijina kongregacija?

Marijina je kongregacija staleško vjersko udruženje, u kojem se članovi štujući blaženu Djevicu Mariju sami posvećuju i po svojim silama nastoje podupirati svaku dobru stvar i pothvat.

2. Što znači ime kongregacija?

Latinska riječ kongregacija (congregatio) znači udruženje ili savez.

Dodatak »Marijina« znači, da je taj savez pod osobitom zaštitom Marijinom i da mu je baš svrha posebno štovanje Majke Božje.

3. Kako se zovu članovi kongregacije?

Kao pripadnici »kongregacije«, te po cijelome svijetu raširene Marijine obitelji, zovu se kongreganisti (kongreganistice).

Koji se pripravljaju za kongregaciju, zovu se kandidati (kandidatice). Koji su već svečanim načinom primljeni za članove kongrega-

cije, zovu se Marijini z b o r n i c i (zbornice), također i s o d a l i (sodalke).

Članovi djevojačkih kongregacija rado se nazivlju M a r i j i n a d j e c a, jer smatraju Mariju svojom zajedničkom nebeskom Majkom.

4. Je li Marijina kongregacija d r u š t v o?

Kongregacija nije nikako društvo u smislu zakona, nego je crkvena uredba, koju osniva i vodi duhovna oblast. Kongregacija nema svjetovne nego sasvim vjerske ciljeve.

5. Je li Marijina kongregacija bratovština?

Marijina se kongregacija razlikuje od pobožne bratovštine time, što ona ne zahtijeva od svojih članova samo određene pobožnosti nego obuhvata čitavoga čovjeka i nuka ga da posveti sebe i druge.

Riječ je »bratovština« ovdje uzeta u običnome smislu (pobožno molitveno udruženje), a ne u smislu novoga crkvenoga zakona (Codex. Can. 707).

6. Kako se Marijina kongregacija odnosi prema drugim vjerskim udruženjima?

Marijina kongregacija hoće da u svetoj slozi sa svim drugim vjerskim društvima radi za slavu Božju i za spasenje ljudi.

Treba se čuvati, da ne hvalimo jednu dobru stvar na štetu drugoj i da druga dobra društva ne preziremo i da ih slabo ne cijenimo.

II.

POSTANAK I RAZVOJ KONGREGACIJE.

7. Kako je nastala Marijina kongregacija?

Kao i sva velika djela tako je i Marijina kongregacija nastala od posve neznatnih početaka. Pod vodstvom mladoga Isusovca I v a n a L e u n i s a udružilo se god. 1563. u Rimu nekoliko mladih, valjanih studenata, da u posebnoj ljubavi prema djevičanskoj Majci Mariji posvete svoju mladost i da napreduju u kreposti i znanosti. Oni su to udruženje nazvali »Kongregacija presvete Djevice Marije pod naslovom Marijina Navještenja«.

Članovi su se toga udruženja između svih ostalih studenata odlikovali čestitošću, pobožnošću i marljivošću, zato je papa Grgur XIII. to udruženje pohvalio i odobrio god. 1584.

8. K a k o s e š i r i l a Marijina kongregacija?

Radi obilnih plodova, kojima je urodila prva Marijina đačka kongregacija u Rimu, počele su se osnivati đačke kongregacije i drugdje, najprije u Italiji, a zatim u Francuskoj,

Španjolskoj, Njemačkoj i t. d. godine 1576. je već bilo 30.000 mladih kongreganista.

Godine 1584. podigne papa Grgur XIII. ustanovu oca Leunisa na glavnu i maticu kongregaciju (Prima Primaria) svih kongregacija na svijetu, koje će se po njezinu uzoru osnovati. Zato se mora i danas svaka nova kongregacija pripojiti (»**agregirati**«) glavnoj rimskoj kongregaciji, da imadne dijela u velikim oprostima.

O pripojenju glavnoj kongregaciji u Rimu (Prima primaria zvanoj, t. j. najprvo osnovanoj) — vidi pobliže na str. 17.

9. Je li Marijina kongregacija samo za đake ili i za druge staleže?

Već su se u najstarija vremena osnivale kongregacije za muževe. Kad su đaci izašli iz škole u život, nisu htjeli da budu bez kongregacija.

Kongregacije za gospođe i djevojke općenito je dopustio i preporučio istom papa Benedikt XIV. god. 1751.

Malo pomalo okupljali su se članovi jednoga staleža u svoje posebne staleške kongregacije, tako odličnici, građani, pa i sami vojnici i seljaci. I danas ima kongregacija za najrazličnije staleže: za muževe i žene, za mladiće i djevojke, za dječake i djevojčice. U većim gradovima ima kongregacija za radnike, učitelje,

trgovce, svećenike, učiteljice, radnice, sluškinje, činovnice, namještenice i t. d.

10. Je li Marijina kongregacija i danas suvremena?

Kako nam dokazuje tristogodišnje iskustvo, ustrojstvo je Marijine kongregacije tako mudro i tako zgodno, monarhično i demokratično ujedno, da je kongregacija prikladna za svaki stalež i za svaku dobu, bilo to u kojem mu drago mjestu ili vremenu.

U pravilima kongregacije nema ništa, što bi bilo nesuvremeno i zastarjelo, ona dapače sadržaju mnogo toga, što nije nikad bilo suvremenije nego danas, jer se u njima ističe veza između autoriteta i slobode.

11. Gdje imade Marijina kongregacija?

Gdjegod cvate katolički život, tu ima i Marijina kongregacija, obuhvata cijeli svijet, sve zemlje i narode.

I u misijskim zemljama ima kongregacija, tako u Togu (Africi), u Indiji, Kini, Australiji, u Sjev. Americi. God. 1924. osnovane su na pr. u samoj Indiji 52 Marijine kongregacije, u Madagaskaru 26, u Belgijskom Kongu i Javi po 3, u Egiptu i na Filipinima po 2, u Alžiru, Siriji i Kini po 1.

God. 1933. pridošle su još ove nove kongregacije: u Indiji 47, u Kini 9, na Filipinima 4, Madagaskaru 3, u Egiptu 2, u Alžiru 2. S pravom su neki promatrajući ove brojke rekli, da možemo od misijskih zemalja očekivati novo proljeće Marijinih kongregacija.

Mnoge su doduše od tih kongregacija i propale, ali ih ima vrlo mnogo, koje nijesu pripojene rimskoj kongregaciji.

Hrvatskih Marijinih Kongregacija ima preko 200, a broje oko 10.000 članova.

12. Koji su sveci bili kongreganisti?

Od mnogih svetaca i blaženika, koji su nekoć bili Marijini zbornici, spomenut ćemo samo nekoje:

S v e c i: Franjo Saleski, Ivan Franjo Regis, Petar Klaver, Ivan Berchmans, Petar Fourier, Gabrijel Possenti, Ivan de Rossi, Leonard a Porto Maurizio, Ivan Eudes, Franjo Jeronimski, Terezija od Djeteta Isusa.

B l a ž e n i: Ivan Sarkander, Andrija Bobola, Ljudevit Grignon Montfortski i mnogi drugi.

Tako bijaše u svojoj mladosti gorljiv kongreganist bl. Karlo Garnier D. I. († 7. XII. 1649.), a blaženim je proglašen god. 1925. Svetkuje se 16. ožujka.

Izmedu kongreganistica, koje su proglašene blaženima, najmlađa je bl. Bartolomeja

Capitanis († 26. VII. 1833. u dobi od 26 godina), bila je učiteljica, prefekta djevojačke Marijine kongregacije, koju je sama utemeljila u Loveru kod Bergama, zaista pravi apostol Marijine kongregacije za čitavu okolinu.

Osobiti prijatelji Marijine kongregacije bijahu n. pr. Sv. Petar Kanizije, koji je osnovao prvu njemačku kongregaciju za muževe (u Freiburgu u Švicarskoj), dalje sv. Karlo Boromejski, sv. Alfonz Liguori, sv. Magdalena Sofija Barat.

III.

SVRHA KONGREGACIJE.

13. Koje su zadaće k o n g r e g a c i j e?

Kongregacija ima trostruku zadaću: 1. puti svoje članove na srdačnu l j u b a v k Mariji, 2. vodi ih k svetosti, 3. ulijeva im a p o s t o l s k i duh za dobro i sreću bližnjega.

14. Koji je posljednji cilj Marijine kongregacije?

Posljednji je cilj Marijine kongregacije da naučivši članove ljubiti i služiti Boga poluči spasenje i posvećenje njihovih duša.

Po svojoj lozinci »p e r M a r i a m a d J e s u m« (po Mariji k Isusu) vodi kongregacija svoju djecu majčinskom Marijinom rukom sve bliže k Spasitelju, koji svoje učenike pozna po tome, »što se međusobno ljube«.

Ako ovako duboko shvatimo bit Marijine kongregacije, razumjet ćemo, zašto su se zbornici i zbornice svaki dan pričešćivali, a i danas to čine. — Također je u biti Marijine kongregacije, da u njoj vlada veseli, srdačni obiteljski duh, kako vidimo, da zaista i jest u raznim kongregacijama.

15. U čemu sastoji posebno štovanje Marijino, koje treba da se njeguje u kongregaciji?

Štovanje Marijino sastoji u djetinjoj, djelotvornoj ljubavi i štovanju k Majci Božjoj i to u većoj mjeri, nego je to kod drugih kršćana u običaju.

Svaka je kongregacija već obilježena znakom Marijina štovanja time, što za glavni naslov uzima koju svetkovinu ili naziv Marijin (n. pr. Bezgrešno Začeće, Majka Divna). — Kao drugoga zaštitnika slavi svaka kongregacija kojega sveca prema svome staležu (n. pr. sv. Josipa, sv. Alojzija, sv. Agnezu).

16. U čemu sastoji posvećenje zbornika u kongregaciji?

Posvećenje zbornika treba da u tome sastoji, da oni žive uzornim kršćanskim životom.

Zbornici ne će vršiti samo ono, što im je dužnost i potreba, nego će nastojati, da se svim žarom dadu na molitvu, na primanje sakramenata, i na vršenje svih staleških dužnosti; napose treba da se odlikuju čistoćom života i pobožnim primanjem česte, da svakidašnje sv. Pričesti.

Oni će se kloniti ne samo grijeha nego vrlo pomno i pogibli i prilika za grijeh, kao n. pr. zla štiva, lakoumnoga društva, opasnih zabava i nepristojne nošnje.

Nikada ne će plemenit zbornik i čestita zbornica sklapati mješovite ženidbe, imajući na umu, da je u takvim brakovima vjera u velikoj opasnosti.

17. U čemu sastoji apostolska zadaća kongregacije?

Sastoji u tome, da kongregacija odgaja svoje članove za vitezove odn. majke, a oni, da se brinu za sreću i spasenje bližnjega. Tako odgojeni zbornici bit će uvijek pripravni da odbiju svako zlo, a podupru sve, što je dobro.

18. Kako se može apostolski djelovati?

Apostolski se djeluje:

1. Molitvom i žrtvom za sv. Crkvu i za spasenje duša.

Apostolske su molitvene nakane n. pr. ove: potrebe sv. Oca Pape, biskupa i dušobrižnika, poganske misije, sloga među narodima, sjedinjenje svih kršćana u rimokatoličkoj Crkvi, obraćenje grešnika, spas mladeži, umirući, duše u čistilištu.

2. Dobrim primjerom, t. j. poštenim, čistim životom, ozbiljnošću u vjerskom shvaćanju i vjernošću u staleškim dužnostima.

3. Dobrom riječi, kojom se u ljubavi i razboritosti bližnji odvraća od zla, a puti i sokoli na dobro.

4. Djelom, podupirući prema silama dobre pothvate, n. pr. misije, dobre knjige, katolička društva, djela milosrđa i potrebe dušobrižništva.

19. Kako se može u kongregaciji najbolje apostolski djelovati?

Kako iskustvo pokazuje, kongregacija onda najbolje djeluje, kad za pojedine grane apostolskoga djelovanja uredi pojedine radne odsjeke; te odsjeke zovemo sekcijama.

To osobito vrijedi za omladinske kongregacije. Za one kongregacije muževa i gospođa, u kojima zbog važnih razloga nije moguće urediti pojedine sekcije, najbolja je forma apostol-

skoga djelovanja, ako njihovi članovi surađuju u katoličkim društvima i pothvatima.

20. Što su sekcije?

Sekcije su radni odsjeci u kongregaciji, koji imadu svoje određene zadaće i pravila. One sustavno unapređuju ili unutrašnji život, ili prosvjetu ili vanjsko djelovanje.

Na unutrašnji život odnose se na pr. euharistijska i asketska sekcija; prosvjetu širi literarna, apologetska, kućanska i prosvjetna sekcija; izvanjsko djelovanje potpomaže među ostalim sekcija za štampu, paramentna i misijska sekcija.

21. Koja je korist od sekcija?

One su izvrsno sredstvo, da se probudi vjerski i apostolski duh u zbornika, da se unese nov život u kongregaciju, da se uspješno potpomažu dobra djela i da se privedu k dobru oni, koji su izvan kongregacije.

Napose euharistijske sekcije, vanredno mnogo pomažu, da se širi česta i svagdanja sv. Pričest, a misijske sekcije oživljuju i podržaju interes za raširenje kraljestva Božjega.

Vodstvo kongregacije i sekcija treba da pazi, da se ne bi radi sekcija uvukao razdor i nesloga u kongregaciji samoj.

IV.

ČLANOVI I NJIHOVE DUŽNOSTI.

22. Tko sačinjava kongregaciju?

Kongregaciju sačinjavaju zbornici kao pravi članovi; u širem smislu pripadaju joj i kandidati. Oni, koji istom pristupe kongregaciji, smatraju se gostima, a nazivaju se aspiranti ili postulanti.

23. Što znači ime zbornik ili sodal?

Riječ sodal (sodalka) znači član društva ili zbora, dakle zbornik ili zbornica. Zbornici su oni članovi, koji su nakon određenoga roka kandidature svečano primljeni u kongregaciju.

Marijina se kongregacija kao zbor ljubavi i prijateljstva zove također i Marijin zbor.

Mnoge se kongregacije nazivaju društvima, n. pr. omladinsko društvo, Marijansko društvo. Ipak nisu sva Marijina društva Marijine kongregacije.

24. Tko je kandidat?

Kandidati su oni, koji su pripušteni u kongregaciju na kušnju (kandidaturu), ali još nisu svečano primljeni u kongregaciju.

Prije su se zvali kandidatima oni ljudi, koji su se natjecali za kakvu javnu službu. U Rimljana su takovi nosili bijelu haljinu, zato su ih nazivali »candidati« t. j. »bijelo obučeni«. I kandidati se kongregacije natječu za jednu počasnu službu, naime da budu primljeni u kongregaciju za prave članove.

25. Što traži kongregacija od onih, koji u nju stupaju?

Od svakoga, koji se prijavi za kongregaciju, zahtijeva se, da je na (poštenu) dobru glasu i da ima ozbiljnu volju dragovoljno uzeti na se dužnosti kongregacije.

Novajlije se neko vrijeme smatraju za goste (aspirante, postulante) kongregacije, a onda započinju kao kandidati (kandidatice) pravu pripravu za kongregaciju (kandidaturu).

26. Što traži kongregacija od kandidata?

Kongregacija traži od kandidata, da se za vrijeme kandidature dobro upoznaju s pravilima i uredbom kongregacije i da revno dolaze na sastanke i zajedničke pričesti kongregacije. Čitavim svojim vladanjem treba da se pokažu vrijednima velike milosti, što će doskora biti primljeni u kongregaciju.

27. Koliko traje kandidatura?

Kandidatura traje obično potpunu godinu dana; u to vrijeme upućuje ih učitelj kandidata u dužnosti i vježbe kongregacije.

Istom nakon dobre i ustrajne priprave primi ih upravitlj svečanim načinom u kongregaciju za prave članove.

28. U čemu sastoji primanje zbornika?

Uglavnom sastoji u tome, da se kandidati posvete Mariji i izaberu je za cijeli život Gospodaricom, Odvjetnicom i Majkom.

U kongregaciju primati može samo zakoniti upravitelj ili od njega ovlašteni svećenik.

29. Tko zavrijedi da bude primljen?

Samo oni, koji su dostojno proživjeli vrijeme kandidature i koji time jamče, da će od njih biti potpuni zbornici, pravi službenici i djeca Marijina.

Imena se novih članova upisuju u kongregacijski album. Kod primanja dobiju diplomu: kao ispravu svoga primitka, i medalju: kao vanjski znak svoje pripadnosti kongregaciji. Medalje se nose javno kod kongregacijskih sastanaka i kod procesije; zbornice je često nose i radnim danom kao vjerski ukras.

Kao izvancrkveni znak služi zbornicima i zbornicama t. zv. zborničke značke od emajla.

30. Što se zahtijeva od zbornika?

Od zbornika se zahtijeva, da ozbiljno nastoje ispuniti tri velike, svete zadaće kongregacije: djetinju ljubav k Mariji, svoje posvećenje i apostolski žar.

31. U čemu je razlika između zbornika i kandidata?

Zbornici su jedini pravi članovi kongregacije; oni imadu pravo na oproste i povlastice kongregacije; samo oni imadu aktivno i pasivno pravo glasa za pojedine službe u kongregaciji.

Kandidati još ne dobivaju kongregacijskih oprosta i nemaju nikakova izbornoga prava, pa prema tome ne mogu biti u poglavarstvu kongregacije. Oni ipak potpuno žive s kongregacijom i vrše sve zborničke dužnosti.

Do upravitelja stoji, hoće li kandidati surađivati u svim sekcijama ili ne će.

32. Koji posebni propisi vrijede za sve članove kongregacije?

1. Prije svega vrijedi propis, da redovito i točno dolaze na kongregacijske sastanke i na zajedničke sv. Pričesti.

Tko je ozbiljno zapriječen, treba da se usmeno ili pismeno ispriča upravitelju.

2. Svi moraju barem jedamput na mjesec primiti sv. sakramente.

Redovita i česta s v. P r i č e s t treba da je zbornicima osobito na srcu, a isto tako i svagdanja sv. Misa, ako je to moguće.

Pravila toplo preporučuju zbornicima, da izaberu stalnog i s p o v j e d n i k a, koji će im mudro voditi dušu.

3. Ujutro i uvečer mole običajne k o n g r e g a c i j s k e m o l i t v e.

Ujutro tri Zdravomarije i Zdravo Kraljice, navečer tri Zdravomarije i »Pod tvoju se zaštitu«. U nekim se kongregacijama mole druge molitve.

4. Prije nego idu spavati, i s p i t a t će savjest i savršeno će se pokajati.

5. Uvijek, svagdje i u svemu vladat će se kao prava djeca Marijina.

33. Koje su posebne kongregacijske kreposti?

Spremna poslušnost prema upravitelju i poglavarstvu kongregacije, miroljubivost i bratska (sestrinska) ljubav prema zbornicima, mišljenje, osjećanje i život s Crkvom, djela ljubavi i apostolske revnosti, već prema staležu, sposobnostima i prilikama koje kongregacije.

V.

BLAGODATI KONGREGACIJE.

34. K o j e s u b l a g o d a t i k o n g r e g a c i j e?

Marijina Kongregacija stavlja svoje članove pod osobitu zaštitu nebeske Majke Marije, vodi ih k d u b l j e m v j e r s k o m ž i v o t u, daje im različite oproste i povlastice, čini ih dionicima molitava i d o b r i h d j e l a svih kongregacija na svijetu, ulijeva im u dušu o b i l n e m i l o s t i, a u srce čiste r a d o s t i, ukratko kongregacija im je b l a g o s l o v i utjeha u životu i na smrti.

Kongregacija prati svoje članove i u vječnost, jer se za p o k o j n e z b o r n i k e prikazuju mnoge sv. Mise, sv. Pričesti i molitve.

Po kongregaciji postaju zbornici članovi velike Marijanske obitelji, u koju se broje mnoge svetačke duše na zemlji i mnogi sveci na nebu.

35. Koje se oprosti dobivaju u kongregaciji?

P o t p u n i o p r o s t na dan primanja u kongregaciju, u času smrti i na pet velikih Gospinih svetkovina, nadalje jedan potpuni oprost u onoj sedmici, kad je sastanak kongregacije, na dan zajedničke sv. Pričesti i kod duhovnih vježba.

Nepotpuni oprosti: kod svagdašnje sv. Mise, kod večernjega ispitivanja savjesti, kod svakoga sastanka sazvanog od kongregacije (sekcijski sastanci), kod moljenja posvetne molitve i kod pohoda siromaha i bolesnika.

(To su samo nekoji oprosti kongregacije, a ima ih još mnogo više).

36. Koje su povlastice kongregacije?

Osim oprosta daje sv. Crkva zbornicima još i posebne povlastice (privilegije), među ostalima takove su povlastice na pr.:

Tko je jedamput valjano primljen u kongregaciju, taj ostane za cijeloga života zbornik (Marijino dijete), ako svojevoljno ne istupi ili ako ga ne isključe.

Tko se trajno preseli, mora se pridružiti u novome prebivalištu svojoj staleškoj kongregaciji bar kao gost, ako hoće da dobiva oproste.

2. Svaka sv. Misa, koju čita svećenik za kojega pokojnoga zbornika, ima vrijednost privilegiranoga oltara (s potpunim oprostom za dušu pokojnikovu).

3. Svi se oprosti kongregacije mogu namijeniti i dušama u čistilištu, osim oprosta na smrtnom času.

4. Svaki je upravitelj kongregacije već po svojoj službi (bez ikakvih formalnosti) pravi

Marijin zbornik i uživa sva prava i blagodati kongregacije.

VI.

OSNUTAK I VODSTVO KONGREGACIJE.

37. Kako se osniva kongregacija?

Kongregacija neka se osniva bez puno buke i agitacije. Ako se skupi nekoliko istomišljenika (ipak 10—15) i nađe se sposoban svećenik, počne se za pokus s kongregacijskim životom, kao da je kongregacija već osnovana.

Istom nakon nekoga vremena (možda poslije 3—6 mjeseci) zamolit će svećenik od biskupskog ordinarijata, da smije osnovati kongregaciju.

Molba može ovako glasiti: Potpisani N. N. želi osnovati Marijinu Kongregaciju za . . . (djevojke . . .) pod naslovom . . . (Bezgrešnoga Začeća) . . . i pod zaštitom . . . (sv. Alojzija) . . . u župnoj crkvi (sv. Jakova . . .), jer je to želja mnogih i jer redoviti sastanci ima . . . mjeseci jamče, da će se kongregacija lijepo razvijati. Molim stoga za crkveni osnutak kongregacije i za imenovanje potpisanoga i njegova nasljednika za upravitelja kongregacije.

Kad ordinarij dopusti osnutak, pošalje se to dopuštenje (ili prijepis) na uredništvo »Vjesnika Marijinih kongregacija« (Zagreb I.

Palmotićeva ul. 33.), koje dalje skrbi za priključenje (agregaciju) glavnoj Kongregaciji (p r i m a p r i m a r i a) u Rimu.

Kad je agregacija izvršena, mogu se dobiti svi oprosti, samo popis oprosta treba poslati na potpis ordinariju. I sad se može svečano osnovati kongregacija, što obično biva javno, pred narodom, i s doličnom proslavom.

38. T k o v o d i k o n g r e g a c i j u?

Glavno vodstvo kongregacije ima duhovni upravitelj (prezes).

Njemu pomaže slobodno izabrano poglavarstvo, koje se zove m a g i s t r a t i l i k o n z u l t (vijeće). Članovi se konzulta zovu konzultori (vijećnici).

Običaj je, da u ženskim samostanskim kongregacijama sudjeluje u vodstvu s upraviteljem jedna sestra redovnica (Mater Congregationis). Ona se drži uputa upraviteljevih i ima onoliko prava, koliko joj dadne upravitelj.

39. Koja je zadaća u p r a v i t e l j s t v a?

Duhovni je upravitelj od crkvene vlasti imenovani vođa kongregacije; on je otac Marijine obitelji, zamjenik Majke Božje prema djeci Marijinoj. On jedini ima pravo primati i isključivati članove i određivati sve, što je za kongregaciju dobro i korisno.

40. Koji je odnos između upravitelja i poglavarstva?

Upravitelj ne odlučuje ništa važno, a da nije prije pitao vijeće za savjet. On doduše ne treba poslušati toga savjeta, ali bez osobitoga razloga ne će ništa raditi ni proti njega. Upravitelj može iz važnih razloga sam imenovati ili otpustiti članove vijeća. On određuje vrijeme i način godišnjih izbora.

41. K o j a j e z a d a ć a v i j e ć a?

Vijeće ili magistrat je slobodno izabrano poglavarstvo kongregacije, koje pomaže upravitelju savjetom i djelom. I z b o r vijeća biva svake godine.

Upravitelj ima doduše pravo, da jednostavno imenuje ili briše vijeće, ali će se tim pravom poslužiti samo u osobitim i vrlo rijetkim slučajevima. Kod osnivanja novih kongregacija najbolje je da upravitelj sam izabere vijeće.

42. Koje su zadaće prefekta (prefekte) kongregaciji?

Prefekt (prefekta) kongregacije zastupa prezesa prema kongregaciji, a kongregaciju prema prezesu. On (ona) ima prvo mjesto u vijeću (konzultu).

Ime prefekt (praefectus) znači nadstojnik, načelnik, jer je na čelu višega poglavarstva.

Trajanje službe prefektove (prefektine) određuje se posebnim mjesnim (pravilima) svake kongregacije. Općenito vrijedi pravilo, da njihova služba nikada ne traje dulje od 3 godine (neprekidno). Samo u posve izuzetnim slučajevima može prezes dopustiti dulji rok.

Isto tako treba kod godišnjih izbora uvijek jedan dio vijeća promijeniti i drugo izabrati. Kongregacije s uvijek jednakim vijećem moraju zakržljati.

43. Koje su još službe u kongregaciji?

Osim prefekte sastoji se vijeće od dva asistenta (pobočnika), jednoga tajnika, jednoga blagajnika, jednoga učitelja kandidata i od više savjetnika, kojih se broj ravna po broju kongreganista.

44. Ima li još kakvih služba u kongregaciji?

Ima još različitih manjih služba, koje obično ne vrše članovi poglavarstva, kao što su n. pr. sakristana, vratara, zborovođe, barjaktara, knjižničara i t. d. — I svaka sekcija ima svoga pročelnika (vođu).

45. Koje su posebne dužnosti poglavarstva?

Poglavarstvo treba da svima zbornicima bude uzor u kreposti i revnosti. Treba da je prezesu desna ruka, a kongregaciji vidljivi anđeo čuvar. Osobito treba da bdije nad vršenjem pravila i nad dobrim glasom kongregacije. U sjednicama vijeća treba svi članovi da govore otvoreno, ali čedno.

46. Kad se drže sjednice vijeća?

Ako je moguće svaki mjesec jedamput i to pod vodstvom upraviteljevim.

U kongregacijama muževa može upravitelj da preda vodstvo vijećanja prefektu.

47. Kako se vrše sjednice vijeća?

Da budu što korisnije, treba paziti na ovo:

1. Za vijećanje treba se pripraviti.
2. Vijećanje neka teče sređeno (parlamentarno).
3. Svatko neka se iskreno izjavi.
4. Treba izbjegavati svako strančarstvo i pravdanje, i na umu imati samo dobro kongregacije.

Tok bi sjednice bio po prilici ovaj:

Počinje se molitvom; za njom slijedi nekoliko riječi upraviteljevih kao ponuka nazočnima, ili se uzme kratko čitanje iz pravila. Tajnik nato pročita zapisnik posljednje sjednice. Upravitelj pita, kako se polaze sastanci kongregacije i sekcije.

Učitelj kandidata izvješćuje o kandidatima, ako ih ima. Zatim počinje vijećanje o važnim zadaćama ili prilikama kongregacijskoga

života. Svaki se član poglavarstva izjavljuje po redu, iznosi prijedloge, želje i teškoće. O tome onda svi govore i glasuju, ali upraviteljeva riječ odlučuje.

48. Tko vodi sjednicu vijeća?

Te sjednice vodi upravitelj ili po njegovoj odredbi prefekt. Posljednju odlučnu riječ izriče upravitelj. Zaključak bez upravitelja ili proti njega nema vrijednosti.

Predmet se i zaključci sjednice unose u posebnu knjigu, zapisnik vijećanja.

49. Tko postavlja poglavarstvo kongregaciji?

Upravitelja imenuje sam biskup.

Za kongregacije u isusovačkim crkvama i kućama određuje upravitelja redovnički poglavar (provincijal).

Članovi se poglavarstva (konzulta, magistrata) slobodno biraju tajnim glasovanjem svake godine.

Način biranja određuje upravitelj. Birati i birani biti (za više poglavarstvo) mogu samo zbornici.

Obično je ova praksa kod biranja: vijeće predloži trojicu, a zbornici biraju tajnim glasovanjem jednoga od predloženih, ili se bira slobodno bez predlaganja trojice.

VII.

SASTANCI KONGREGACIJE.

50. Koje su redovite zajedničke vježbe u kongregaciji?

To su prije svega crkveni sastanci i zajedničke sv. Pričesti. K zajedničkim vježbama kongregacije pripadaju i godišnje duhovne vježbe, sudjelovanje kod različitih crkvenih svečanosti (procesija, adoracija), hodočašća, kongregacijskih svetkovina.

Najvažnije od sastanaka i ostalih priredaba u kongregaciji upisuje tajnik u posebnu knjigu, koja se zove kronika.

51. Moraju li članovi biti kod zajedničkih vježba kongregacijskih?

Tko se upiše u kongregaciju, taj prima na se kao prvu dužnost, da redovito i točno dolazi na zajedničke priredbe kongregacije. Ako koga priječi valjan razlog (bolest, staleške dužnosti i t. d.), da ne može doći, treba da se što prije ispriča usmeno ili pismeno upravitelju ili prefektu.

O pohađanju sastanaka i zajedničkih pričesti vodi se točna kontrola i upisuje se u kontrolnu knjigu.

52. Je li važna kontrola?

Redovita i točna kontrola tako je važno sredstvo za ljudsku nestalnost i slabost, da bi kongregacija bez kontrole brzo izgubila svoj duh, stegu, red, snagu i napredak.

Kontrola se može vršiti na različite načine: Članovi se mogu prozivati, ili može svaki dati cedulju sa svojim imenom, također se može u popisu imena kraj svakoga nazočnoga člana staviti određen znak; gdje je zgodno, mogu se na klupe u kapeli staviti blokovi, ili svaki član može da ima određeno mjesto, pa se odmah vidi, tko manjka.

Kako je časno za kršćanina da vjerno služi Mariji i vrši sve dužnosti, koje su s tom službom u vezi, tako je i časno i vrijedno podvrći se kontroli (na pr. u euharistijskoj), da se tako bolje istakne njihovo značenje.

53. Kad se vrše sastanci kongregacije?

Obično se vrše svake sedmice ili svake druge sedmice, zajednička je sv. Pričest najobičnije svaki mjesec.

Ako su u nekim kongregacijama sastanci samo jedamput na mjesec, to je izuzetno stanje, većinom radi mjesnih teškoća. Gdje je ikako moguće, treba da su sastanci češći.

54. Imade li u kongregaciji i izvanrednih sastanaka i priredaba?

Veoma je poželjno, da se na crkveni sastanak nadoveže kakav izvancrkveni, u kojem bi se gojila društvenost, međusobna ljubav, a podupirala se prosvjeta i apostolski rad. Sve bi to dizalo duh i život kongregacije.

Takve priredbe jesu na pr.: izleti, hodočašća, predstave, akademije, društvene zabave, veselice, čajanke, a također i prosvjetna sijela i tečajevi — sve dakako umjereno i razborito.

55. Koji je kongregacijski pozdrav?

Kongregacijski je pozdrav:

Nos cum prole pia — S dragim Sinom neka Djeva Mati.

Benedicat Virgo Maria — Blagoslov nam dostoji se dati.

VIII.

PROCVAT I PROPADANJE KONGREGACIJE.

56. Kada kongregacija najljepše cvjeta?

Uvjeti i znaci napredne i bujne kongregacije nisu ni mnogi članovi ni njihova zvučna imena ni sjajne svečanosti ni uspjele predstave,

a nije ni puna kasa ni prekrasne zastave, nego ovo:

1. Mudro vodstvo, koje je očinsko blago ujedno i odrešito.
2. Duh familijarne sloge među članovima.
3. Oštro oko kod primanja novih članova.
4. Valjana pouka kandidata u pravom kongregacijskom duhu.
5. Točan red u svemu, što spada na kongregaciju, napose točno vršenje pravila i redovito polaženje sastanaka (kontrola).
6. Kršćanska strpljivost s pogreškama i slabostima pojedinoga člana; ali odlučno isključenje sasvim nesposobnih i škodljivih elemenata.
7. Redovito mjesečno vijećanje poglavarstva; velikodušna sloboda rada za poglavarstvo i za sekcije.
8. Sustavno unapređivanje vjerskoga života u teoriji i u praksi, osobito njegovanje pobožnosti prema bl. Djevici Mariji i euharistijskoga života, godišnjih duhovnih vježbi, ako je moguće zatvorenih.
9. Njegovanje duha radosti u pravo vrijeme i u pravoj mjeri (akademije), obiteljska sijela, (intimne večeri), izleti, svečanosti, Božić.
10. Apostolski rad primjeren prilikama i, ako je moguće, organiziran u sekcijama.
11. Društveni dom za sastajanje i za sekcije, pa makar bio još tako neznatan.

12. Provođenje načela: nijedan kongreganist bez kongregacijskoga Vjesnika.

57. Što dovodi kongregaciju do propasti?

Ne dovode je izvanjske teškoće, zapreke i neprilike, nego:

1. nedovoljan oprez kod pripuštanja i primanja novih članova u kongregaciju.
2. prerano primanje bez temeljite priprave u oduljoj kandidaturi.
3. preblaga disciplina, mlakost u vršenju kongregacijskih dužnosti: napose u pohađanju sastanaka (nikakva kontrola).
3. preveliko popuštanje upravitelja i vijeća prema članovima s obzirom na njihov ćudoredni život, to se odnosi na društvo, zabave, kino, odijelo.
5. kad se ne drži i ne čita kongregacijski Vjesnik.
6. propuštanje mjesečnoga vijećanja poglavarstva ili premalena sloboda rada članovima vijeća.
7. strančarstvo i klika u vječno istome poglavarstvu, propuštanje godišnjih izbora.
8. ako nema prilika za izvancrkvene sastanke, u kojima se njeguje društvenost i apostolski rad.
9. manjak svakoga apostolskog djelovanja; nikakvo polje rada, nikakve sekcije.

10. samo mjesečni crkveni sastanci bez promjene, bez privlačljive ljepote, bez ikakve pobude.
11. nedostatno njegovanje vjerskoga znanja i života zbornika.
12. ako se kongregacija izrodi u formalno društvo, igru i šport.

Sadržaj

	Str.
I. Šta je kongregacija, a šta nije	3
II. Postanak i razvoj kongregacije	5
III. Svrha kongregacije	9
IV. Članovi i njihove dužnosti	14
V. Blagodati kongregacije	19
VI. Osnutak i vodstvo kongregacije	21
VII. Sastanci kongregacije	27
VIII. Procvat i propadanje kongregacije	29